

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N65

20.07.2020

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: პოლიეთილენის ნარჩენების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „სუფთა მსოფლიო“ (ს/კ: 426535458), გარდაბნის მუნიციპალიტეტი, სოფ. მარტყოფი, 32-ე V ჩიხი, N 4;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თბილისი, ჭირნახულის ქუჩა N14 დ;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 08.06.2020;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ჯეოკონი“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში შპს „სუფთა მსოფლიოს“ მიერ 2020 წლის 8 ივნისს წარმოდგენილ იქნა პოლიეთილენის ნარჩენების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ქ. თბილისში, ჭირნახულის ქუჩა N14 დ-ში, 1400 მ² ფართობის მქონე, შპს „ხემის“ (ს/კ:216357467) საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი: 01.19.28.001.031). საწარმოს ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული ძირითადი დანადგარების განთავსება დაგეგმილია აღნიშნულ მიწის ნაკვეთზე არსებულ 286,68 მ² ფართობის მქონე შენობაში. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია დაახლოებით 510 მ-ით. საპროექტო ტერიტორიას დასავლეთიდან ესაზღვრება შპს „ავერსი-ფარმას“ საკუთრებაში არსებული ფარმაცევტული ბაზა, საპროექტო საწარმოსა და შპს „ავერსი-ფარმას“ საკუთრებაში არსებული ფარმაცევტული ბაზის შენობებს შორის მანძილი დაახლოებით 60 მ-ია.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოო პროცესი მოიცავს პლასტმასის (პოლიეთილენის) ნარჩენების (კოდებით: 07 02 13; 12 01 05; 15 01 02; 16 01 19; 17 02 03; 19 12 04; 20 01 39) გადამამუშავებას (ნარჩენების აღდგენას) პლასტმასის გრანულების მიღების მიზნით (აღდგენის კოდი R3), ასევე პლასტმასის ნარჩენების გადამამუშავებით მიღებული პლასტმასის გრანულებისაგან და პლასტმასის პირველადი გრანულებისაგან პლასტმასის ნაკეთობების (პოლიეთილენის შესაფუთი ფირების) წარმოებას. პროექტით გათვალისწინებულია პლასტმასის (პოლიეთილენის) პირველადი გრანულების და პლასტმასის ნარჩენების იმპორტი, ასევე საქართველოში მოქმედი შემგროვებელი პუნქტებიდან ან/და სხვადასხვა წარმოებებიდან პლასტმასის ნარჩენების შემოტანა.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს მაქსიმალური წარმადობაა 300 ტ/წ. პლასტმასის ნარჩენის გადამუშავება. საწარმოში პოლიეთილენის ფირების წარმოება შეადგენს დღე-ღამეში 1,0-1,2 ტონას, წელიწადში - 360 ტონას. პოლიეთილენის შესაფუთი ფირების საწარმოებლად გამოიყენება როგორც პლასტმასის ნარჩენების გადამუშავების შედეგად მიღებული დაახლოებით 281 ტ/წ პლასტმასის გრანულები, ასევე გამოყენებული იქნება დაახლოებით 79 ტ/წ პირველადი გრანულები. საწარმო იმუშავებს წელიწადში 300 დღე, სამცვლიანი სამუშაო გრაფიკით (ცვლის ხანგრძლივობა 8 საათი).

სკოპინგის განცხადების მიხედვით პროექტით გათვალისწინებულია ტერიტორიაზე არსებული შენობა-ნაგებობების სარემონტო სამუშაოები. საწარმოო პროცესი საჭიროებს შემდეგ ტექნოლოგიურ და დამხმარე ინფრასტრუქტურას: ნედლეულის მიღება-გადამუშავების უბანი, სადაც ხდება პლასტმასის ნარჩენების მიღება, დახარისხება და დასაწყობება; პოლიმერის ნარჩენების დამუშავების უბანი, სადაც ხდება პლასტმასის ნარჩენების დამქუცმაცებელ დანადგარზე (როტაციული დამქუცმაცებელი) მექანიკური დამუშავება (დაქუცმაცება); პლასტმასის ნარჩენების გრანულირების უბანი, სადაც ნარჩენების გადამუშავების ტექნოლოგიურ ხაზზე გრანულირების გზით მიიღება პლასტმასის გრანულები; საწარმოო უბანი, სადაც ხდება პლასტმასის გრანულებიდან პოლიეთილენის შესაფუთი ფირების დანადგარზე პლასტმასის ნაკეთობების (პოლიეთილენის შესაფუთი ფირების) წარმოება და მზა პროდუქციის საწყობი.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოო პროცესი მოიცავს შემოტანილი ნედლეულის (პლასტმასის ნარჩენების) დახარისხებას, დასაწყობებას და მექანიკურ დამუშავებას - დაქუცმაცებას - როტაციული დამქუცმაცებელით. დაქუცმაცებული მასა მიეწოდება ექსტრუდერის მკვებავ ბუნკერს. ბუნკერიდან ნედლეული გადადის ექსტრუდერის გამაზურებელ ზონაში. გამდნარი ნედლეული ექსტრუდერში ჭიანჭაბით გადაადგილებისას ჰომოგენიზდება, ფილტრში იწმინდება მექანიკური მინარევებისაგან და გადასასვლელი თავაკის გავლით გადადის გამაცივებელ აბაზანაში. გაცივებული მასა მიეწოდება საჭრელ დანადგარს, სადაც ხდება მისი დაჭრა საჭირო ზომამდე და უკვე მზა გრანულები იტვირთება მზა პროდუქციის მიმღებში.

პოლიეთილენის შესაფუთი ფირების (ორფენიანი) დამზადება ხდება ამომყვან მანქანებზე, ე.წ. ექსტრუდერებზე სახელოს პრინციპის ტექნოლოგიის გამოყენებით, რომელიც მოიცავს შემდეგ პროცესს: გრანულების მომზადება; გრანულების გადნობა და ნადნობის ჰომოგენიზაცია; ფირის სახელოს ფორმირება; ფირის ორიენტაცია და გაციება; ფირის გადახვევა და შეფუთვა; ფირის ხარისხის კონტროლი. პოლიეთილენის შესაფუთი ფირების წარმოებისას პროექტით დაგეგმილია 1 ერთეული დანადგარის გამოყენება. მიღებული პოლიეთილენის შესაფუთი ფირები, ეხვევა 30-50 კგ. რულონებად და იტვირთება მზა პროდუქციის საწყობში.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს წყალმომარაგება განხორციელდება საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული წყალმომარაგების ქსელიდან. წყალი გამოიყენება სასმელ-სამეურნეო, საწარმოო და სახანძრო მიზნებისთვის. საწარმოს სამეურნეო-ფეკალური და საწარმოო ჩამდინარე წყლები, შესაბამისი ნორმების დაცვით ჩაერთვება არსებულ საკანალიზაციო ქსელში.

საწარმოს სპეციფიკიდან გამომდინარე ადგილი აქვს მავნე ნივთიერებების წარმოქმნას და გავრცელებას ატმოსფერულ ჰაერში. ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე

ნივთიერებებია: ძმარმჟავა, ნახშირორჟანგი და შეწონილი ნაწილაკები. საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის გავრცელება გამოწვეული იქნება შენობის შიგნით, დანადგარების მუშაობის შედეგად. ამასთან, ხმაურის გავრცელება ასევე შესაძლებელია გამოიწვიოს ნედლეულისა და საბოლოო პროდუქციის ტრანსპორტირებამ. კომპიუტერული მოდელების შედეგების მიხედვით განისაზღვრება საქმიანობის პროცესში ხმაურით და ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი ნივთიერებებით გამოწვეული გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები და მონიტორინგის გეგმა.

ახალი საწარმოს მოწყობა დაგეგმილია არსებული ინფრასტრუქტურის ბაზაზე. საპროექტო საწარმოსათვის შერჩეული ტერიტორია ათეული წლების განმავლობაში განიცდიდა მაღალ ტექნოგენურ და ანთროპოგენურ დატვირთვას. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ნიადაგის/გრუნტის დაბინძურება შეიძლება გამოიწვიოს ტექნიკის ან სატრანსპორტო საშუალებებიდან ნავთობპროდუქტების ავარიულმა დაღვრამ/გაჟონვამ და ნარჩენების არასწორმა მართვამ.

საწარმოს საქმიანობის შედეგად მოსალოდნელია საყოფაცხოვრებო, საწარმოო, სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. დაგეგმილია საწარმოს ტერიტორიაზე ნარჩენების სეგრეგირებული შეგროვების მეთოდის დანერგვა, ამისათვის დაგეგმილია სპეციალური კონტეინერების განთავსება და ამ კონტეინერების მარკირება (ფერი, წარწერა). პოლიეთილენის ნარჩენები გადამუშავდება საწარმოში, ხოლო ყველა სხვა ნარჩენი შემდგომი მართვისათვის გადაცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციებს.

როგორც სკოპინგის ანგარიშშია აღნიშნული, საწარმოს გავლენის ზონაში მსგავსი ობიექტები არ ფუნქციონირებს, შესაბამისად კუმულაციური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის განთავსება, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე სამგორის რაიონის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე. აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით 2020 წლის 29 ივნისს ქ. თბილისში, სამგორის რაიონის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის ეზოში (ღია სივრცეში) გაიმართა საჯარო განხილვა. სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენლები, შპს „სუფთა მსოფლიოს“ წარმომადგენელი, სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელი კომპანიის „ჯეოკონის“ წარმომადგენელი და სამგორის გამგეობის წარმომადგენელი. საჯარო განხილვის ფარგლებში სამინისტროს წარმომადგენლების მიერ მოხდა საწარმოს ტერიტორიის დათვალიერება. საჯარო განხილვის ფარგლებში პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების შესახებ.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და

შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის კონსულტანტის მიერ.
4. გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის აღწერა;
 - საქმიანობის განხორციელების ადგილის GPS კოორდინატები Shp ფაილებთან ერთად;
 - საწარმოს გენ-გეგმა ექსპლიკაციით (ემისიების წყაროების მითითებით);
 - მოსალოდნელი ემისიების წინასწარი გათვლები;
 - საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა არსებული სიტუაციის გათვალისწინებით (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
 - საწარმოს ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე (მდებარეობის მითითებით), საავტომობილო გზამდე, ზედაპირული წყლის ობიექტამდე;
 - ინფორმაცია 500 მ რადიუსის საზღვრებში არსებული ნებისმიერი ტიპის საწარმოს და წარმოების შესახებ (მანძილების და ობიექტის დანიშნულების/საქმიანობის მითითებით);
 - საწარმოს თითოეული ტექნოლოგიური ხაზის და ტექნოლოგიური პროცესების დეტალური აღწერა;
 - ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული დანადგარების საპასპორტო მონაცემები;
 - საწარმოს ალტერნატივების ანალიზი, არაქმედების ალტერნატივა, საწარმოს განთავსების და ტექნოლოგიური ალტერნატივები შესაბამისი დასაბუთებით;
 - საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
 - საწარმოში დღე-ღამეში გადამუშავებული ნარჩენების რაოდენობა, ასევე წარმოებული გრანულეების რაოდენობა (დღე-ღამეში, ასევე საათში);
 - საწარმოს ნედლეულით მომარაგება, ტრანსპორტირების სქემა და ტრანსპორტირების პირობები;
 - დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;

- საწარმოს სასმელ-სამეურნეო და საწარმოო დანიშნულებით წყალმომარაგების საკითხები;
 - სამეურნეო-ფეკალური და საწარმოო ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები (წყალმომარაგება-კანალიზაციის სქემაზე დატანით);
 - ინფორმაცია საწარმოო ჩამდინარე წყლების ჩაშვებაზე საკანალიზაციო სისტემის მფლობელთან შეთანხმების თაობაზე;
 - საწარმოს მოწყობის ეტაპზე და ფუნქციონირების დროს შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის გეგმა;
 - ნარჩენების მართვის გეგმა. მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობებისა და რაოდენობის შესახებ ინფორმაცია და მათი შემდგომი მართვის ღონისძიებები;
 - დასამუშავებლად მიღებული ნარჩენების კოდი და დასახელება, საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ შესაბამისად;
 - დასამუშავებელი ნარჩენების რაოდენობა და წარმოშობა;
 - ნარჩენების დამუშავების (აღდგენის ან განთავსების) ოპერაციების კოდები და აღწერილობა, ნარჩენების მართვის კოდექსის (I ან II დანართის) შესაბამისად;
 - იმპორტისთვის გათვალისწინებული ნარჩენების კოდები და დასახელებები, საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 9 ივნისის N°259 დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს ტერიტორიაზე იმპორტისათვის, საქართველოს ტერიტორიიდან ექსპორტისათვის და საქართველოს ტერიტორიაზე ტრანზიტისათვის დაშვებული ნარჩენების ნუსხის“ შესაბამისად;
 - მიღებული ნედლეულის/ნარჩენების დასაწყობების შესახებ ინფორმაცია;
 - მზა პროდუქციის საწყობის შესახებ ინფორმაცია;
 - ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელი გზის შესახებ;
 - საწარმოს ტერიტორიის საკუთრების ან იჯარის ხელშეკრულების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.
- გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:
 - ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში;
 - გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა-გრაფიკი, სადაც ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების მინიმუმის მიზნით გათვალისწინებული იქნება ინსტრუმენტული მონიტორინგი შპს „ავერსი-ფარმას“ ფარმაცევტულ ბაზასთან (სიხშირის და კოორდინატების მითითებით) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ხმაურის გავრცელება (შესაბამისი გაანგარიშებითა და მოდელირებით) და მოსალოდნელი ზემოქმედება ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - კუმულაციური ზემოქმედება და ზემოქმედების შედეგების შეფასება მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით (ატმოსფერული ჰაერი, ხმაური და სხვა);

- ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება;
 - სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
 - განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
 - განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა;
 - გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები.
- სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული იქნება წყალი, თუმცა ტექნოლოგიურ პროცესში არ არის მითითებული ტექნიკური წყლის გამოყენების და მართვის საკითხები, რაც გზშ-ის ანგარიშში საჭიროებს დაზუსტებას და დეტალურად განხილვას;
 - „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-9 მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად 2020 წლის 29 ივნისს გაიმართა საჯარო განხილვა. საჯარო განხილვის შემდეგ საპროექტო ტერიტორიის დათვალიერებისას გამოვლინდა, რომ საწარმოში უკვე მიმდინარეობს პლასტმასის პირველადი გრანულებისაგან პლასტმასის ნაკეთობების (პოლიეთილენის შესაფუთი ფირების) წარმოება. შესაბამისად, გზშ-ის ანგარიში წარმოდგენილი უნდა იყოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით.

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „სუფთა მსოფლიოს“ მიერ წარმოდგენილ პოლიეთილენის გადამამუშავებელი საწარმოს (ნარჩენების აღდგენა) მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.